

เกลือในบ่อปลาเค็ม: สิ่งเกลือทำได้จริง และสิ่งที่มันทำไม่ได้

h2koi.com · 2026-08-04

สรุปสั้น

- เกลือช่วย 3 เรื่องจริง คือ ลดการการปรับสมดุลน้ำในตัวปลา (osmoregulation), **ป้องกันพิษไนไตรท์** และช่วยจัดการปรสิตภายนอกบางชนิดที่ความเข้มข้นสูง
- เกลือ **ไม่** ช่วยเรื่องแอมโมเนีย ไม่ช่วยเรื่องค่า pH ไม่เพิ่มออกซิเจน (กลับลดค่าอิ่มตัวลงเล็กน้อย) และ **ไม่มีผลต่อค่า KH เลย**
- เกลือออกจากบ่อได้ทางเดียวคือ **การเปลี่ยนน้ำ** ถูกร่อนน้ำระเหย ความเข้มข้นเกลือจะ **สูงขึ้น** เอง ถูคฝนน้ำฝนลงบ่อ ความเข้มข้นจะ **เจือจางลง** เอง ทั้งสองทางเกิดขึ้นโดยที่ผู้เลี้ยงไม่ได้ทำอะไรเลย
- $1 \text{ mg/L} = 1 \text{ ppm}$ ความเข้มข้น $0.3\% = 3 \text{ กิโลกรัมต่อคิว}$ (ลูกบาศก์เมตร)
- อย่าใส่เกลือตามความรู้สึกว่า “ไม่ได้ใสมานานแล้ว” ให้ใส่ตามค่าความนำไฟฟ้า/ความเค็มที่วัดได้จริง

ความเชื่อ	ความจริง
เกลือช่วยลดแอมโมเนีย	ไม่ช่วย แอมโมเนียลดได้ด้วยกรองชีวภาพและการเปลี่ยนน้ำเท่านั้น เกลือไม่ได้ทำให้แอมโมเนียมีพิษน้อยลงเหมือนกับทำกับไนไตรท์
เกลือช่วยคุมค่า pH	ไม่มีผล NaCl เป็นเกลือของกรดแก่กับเบสแก่ ไม่มีฤทธิ์บัฟเฟอร์ ตัวที่กันค่า pH แกว่งคือ ค่า KH ไม่ใช่เกลือ
เกลือเพิ่มออกซิเจน	ตรงกันข้าม น้ำที่มีเกลือละลายอยู่อิ่มออกซิเจนได้ น้อยลง เล็กน้อย ในบ่อไทยที่ 30°C ค่าอิ่มตัวอยู่ราว 7.5 mg/L อยู่แล้ว ที่ 0.3% ผลกระทบไม่มาก แต่ไม่ใช่ข้อดี
เกลือแทนการเปลี่ยนน้ำได้	ไม่ได้ เกลือไม่ได้เอาไนไตรท์ ฟอสเฟต หรือของเสียละลายน้ำออกไปไหน
เกลือเพิ่มความกระด้าง	ไม่เกี่ยวกัน ความกระด้างทั้งหมด (GH) คือแคลเซียมและแมกนีเซียม ส่วน KH คือคาร์บอเนต เกลือแกล้มให้ทั้งสองอย่าง

แยก KH กับ GH ให้ขาดทุกครั้ง ภาษาไทยเรียกทั้งคู่ว่า “ความกระด้าง” จึงสับสนง่ายมาก KH (ค่าความกระด้างคาร์บอเนต หรือที่ฝรั่งฟาร์มกุ้งฟาร์มปลาเรียกว่า ค่าความเป็นด่าง / อัลคาลินิตี) คือตัวที่กันไม่ให้ pH แกว่ง ส่วน GH (ความกระด้างทั้งหมด — แคลเซียมและแมกนีเซียม) **ไม่ได้** กันอะไรเลย คนละค่า คนละหน้าที่ และเกลือแกล้มไม่ได้เพิ่มค่าไหนทั้งนั้น

วิธีใส่ที่ถูก คำนวณจากปริมาตรจริงของบ่อ (รวมบ่อกรองด้วย ไม่ใช่แค่อบไซ์) แล้วละลายเกลือในถังน้ำก่อน ค่อย ๆ เทกระจายตามจุดที่น้ำไหลแรง ห้ามเทเกลือเม็ดลงพื้นบ่อโดยตรง เพราะปลาที่ว่ายผ่านชั้นน้ำเค็มจัดที่ก้นบ่อจะโดนน้ำเค็มเข้มข้นสูงมากที่เหงือกโดยตรง และให้ทยอยใส่ให้ครบภายใน 12-24 ชั่วโมง ไม่ใช่ทีเดียวจบ